

Raport – Darea de seamă

PRIVIND ACTIVITATEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

AL Î.M. "SERVICII COMUNAL - LOCATIVE" ORHEI

PENTRU ANUL 2022

Elaborat de: Maria Gonciar

Orhei, martie 2023

Introducere

Raportul conducerii, Î.M. "Servicii Comunal Locative" Orhei, a fost elaborat în conformitate cu prevederile stipulate în art. 23 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. Acest raport, este conceput pentru a oferi informații legate de situațiile financiare, pentru anul 2022, prezentarea principalelor activități și operațiuni, precum și impactul acestora asupra situațiilor financiare consolidate ale acesteia. În cele din urmă, descrie mediul de risc și incertitudini în care operează întreprinderea. Raportul de activitate a conducerii, prezintă poziția financiară și performanța entității în anul de gestiune comparativ cu anul precedent. Performanța reprezintă diferența între veniturile obținute și cheltuielile efectuate de întreprindere pe parcursul exercițiului financiar. Astfel, în anul 2022, Î.M. "Servicii Comunal Locative" Orhei, a atins obiectivele sale prestabilite în Devizul de Venituri (96,5 %) și Devizul de Cheltuieli (100 %). Rezultatul respectiv implică o concluzie fermă cu privire la sistemul intern de management al întreprinderii, care se caracterizează prin parametrii de funcționare practici și bine planificați ceea ce conturează echilibrul satisfăcător între resursele financiare, de capital și resursele umane.

Componența și structura Î.M. "Servicii Comunal Locative" Orhei

Î.M. "Servicii Comunal Locative" Orhei este fondată, în baza deciziei Consiliului municipal Orhei nr.13.3 din 29 septembrie 2000 „Cu privire la transmiterea patrimoniului Direcției de Producție a Gospodăriei Comunal Locative în proprietatea municipală și aprobarea statutului întreprinderii”. A fost creată prin transformarea Întreprinderii de Stat „Direcția de Producere a Gospodăriei Comunal-Locative Orhei, care este succesorul drepturilor și obligațiilor Întreprinderii transformate și a fost înregistrată, la Camera Înregistrării de Stat, la 14 ianuarie 1993, cu numărul de identificare (IDNO)/ codul fiscal 1003606002183, cu sediul: or.Orhei, str.Renașterii Naționale 18, Republica Moldova, MD-3501. Întreprinderea desfășoară activitatea în baza bunurilor proprietate a unității administrative-teritoriale transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico-financiare. Fondatorul Întreprinderii este Consiliul municipal Orhei. Acesta își exercită dreptul de gestionar al Întreprinderii prin intermediul Consiliului de Administrație și Administratorul întreprinderii (organul executiv).

Întreprinderea Municipală „Servicii Comunal Locative”, este persoană juridică, care activează pe principii de autogestiune și autofinanțare. Fondatorul entității este Consiliul Municipal Orhei

Entitatea prestează servicii atât Fondatorului, cât și, populației orașului, agenților economici care desfășoară activitate pe teritoriul municipiului (serviciul de salubritate).

Activitățile desfășurate și cadrul legal al acestora.

În conformitate cu prevederile Statutului, ÎM Servicii Comunal – Locative” Orhei, desfășoară următoarele genuri de activitate:

- Prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală persoanelor fizice și juridice;
- Colectarea deșeurilor nepericuloase;
- Tratarea și eliminarea deșeurilor nepericuloase;
- Recuperarea materialelor reciclabile sortate;
- Activitatea de producere, distribuire și furnizarea energiei termice;
- Lucrări de construcții a clădirilor, drumurilor și autostrăzilor;
- Construcția de poduri și tuneluri;
- Lucrări de demolare a construcțiilor;
- Lucrări de pregătire a terenului;
- Lucrări de instalații electrice;
- Lucrări de tencuire;
- Lucrări de tâmplărie și dulgherie;
- Lucrări de pardosire și placare a pereților;
- Lucrări de vopsitorie zugrăveli și montări de geamuri;
- Alte lucrări de finisare;
- Lucrări de învelitori, șarpante și terase la construcții;
- Alte lucrări speciale la construcții;
- Intermedieri în comerțul cu material lemnos și material de construcții;
- Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare și de încălzire;
- Comerț cu ridicata al altor produse intermediare;
- Comerț cu ridicata nespecializat;
- Închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii și închiriate;
- Administrarea imobilelor pe bază de commission sau contract;
- Alte activități de curățenie;
- Activități de întreținere peisagistică;
- Activități de pompe funebre și similar;
- Deservirea ascensoarelor;
- Deservirea și reparația rețelelor de iluminare stradală;
- Deservirea tehnică a centralelor termice;
- Întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație;
- Soluționarea problemelor referitoare la administrarea fondului locativ gestionat amenajarea teritoriului municipiului soluționarea și altor probleme ce țin de competența sa;
- Eliberează populației municipiului Orhei certificate de component familie, certificate privind existența sau lipsa datoriei față de Întreprindere;
- Alte activități în baza deciziilor Consiliului municipal Orhei.

Întreprinderea este structurată în 10 ramuri. Organul executiv a entității este administratorul interimar, activitatea cărora este pusă în sarcina inginerului șef și șefilor de subdiviziuni, la rândul lor, reflectă ansamblul persoanelor, subdiviziunilor și relațiile acestora orientate spre realizarea obiectivelor prestabilite de întreprindere. Scopul principal de activitate este prestarea calitativă a serviciilor publice de gospodărie comunală către consumatori, necesare pentru satisfacerea cerințelor Fondatorului. Un alt aspect semnificativ și specific activității Î.M. "Servicii Comunal Locative" Orhei, este îndeplinirea funcțiilor, transmise de către Consiliul Municipal Orhei, prin Deciziile nr. 2.14 din 06.04.2018 „Cu privire la aprobarea Contractului privind delegarea de gestiune a serviciului public de întreținere și

reparație curentă a sistemului de iluminat și sistemului electronic de dirijare a circulației rutiere (semafoare) din mun. Orhei, nr. 2.15 din 06.04.2018 „Cu privire la aprobarea Contractului privind delegarea de gestiune a serviciului public de întreținere a infrastructurii rutiere din mun. Orhei, nr.10.9 din 26.10.2018 „Cu privire la aprobarea contractului privind delegarea de gestiune a serviciului public de întreținere și protejare a spațiilor verzi”, nr.8.1 din 17.07.2020 „Cu privire la delegarea de gestiune a serviciului public de întreținere a cimitirelor publice din mun. Orhei și aprobarea contractului de gestiune a serviciului public, precum și reabilitarea infrastructurii căilor de comunicații (Reparația drumurilor).

Principalele direcții de activitate ale ÎM „Servicii Comunal-Locative” Orhei sint:

Tabel nr.1

N/o	Domeniul de activitate (serviciu)	Descriere
1	Salubritatea și parcul auto	Colectarea și transportarea deșeurilor managere solide Nivelarea deșeurilor la depozitul de de
2	Deservirea fondului de locuințe	Întreținerea blocurilor de locuit
3	Deservirea ascensoarelor	Întreținerea ascensoarelor (18 ascensoare)
4	Deservirea și întreținerea drumurilor publice	Deservirea drumurilor publice din or. Orhei
5	Deservirea sistemului de iluminare publică și semafoare	Deservirea sistemului de iluminare publică și semafoare 147, 6 mii m.l
6	Măturarea căilor publice	Măturarea căilor publice
7	Reparația drumurilor	Reparația drumurilor publice din or. Orhei
8	Deservirea cimitirelor	Întreținerea cimitirelor (trei cimitire)
9	Centrale și Rețele termice	Producerea și livrarea energiei termice
10	Deservirea zonelor verzi	Întreținerea zonelor verzi

Principalele acte normative în baza cărora Î.M. „Servicii Communal Locative” Orhei își desfășoară activitatea sint:

- Legea nr.246 din 23.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală,
- Legea serviciilor publice din gospodărie comunală nr.1402 din 24.10.2002;
- Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017;
- Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi;
- Codul civil al RM nr.1107 din 06.06.2002;
- Codul Muncii nr.154 din 28.03.2003, alte legi și acte normative;
- Hotărîrea Guvernului nr.191 din 19.02.2002 despre aprobarea

Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locative, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

Î.M. „Servicii Comunal-Locative” Orhei, în anul 2022, a prestat servicii de salubritate persoanelor fizice și juridice din mun. Orhei și trei sate Bolohani, Mitoc, Pelivan.

La sfârșitul perioadei analizate sunt înregistrate: persoane fizice – 13588 consumatori, care cuprind 33,6 mii locuitori: oraș – 11864 abonați (30149 persoane), sate Pelivan – 627 abonați (1165 persoane), Mitoc - 676 abonați (1410 persoane), Bolohani - 410 abonați (916 persoane) și persoane juridice - 679 agenți economici. Urmare menționăm că la 01.01.2023 numărul abonaților la serviciile de salubritate a crescut cu 260 abonați, comparativ numărului înregistrat la 01.01.2022, cu 133 abonați (2021-13328 abonați; 2022-13588 abonați).

Ținem să menționăm că la moment întreprinderea a reușit contractarea privind transportarea deșeurilor cu circa 98 la sută din numărul total de locuitori din oraș, cu suportul conducerii APL și Primăriei municipiului Orhei. În prezent se întreprind măsuri continuă privind contractarea a tuturor consumatorilor casnici și noncasnici.

Pe parcursul anului de gestiune angajații serviciilor întreprinderii au fost implicați la lucrările și

serviciile după cum urmează:

➤ Serviciul de salubritate zilnic a transportat deșeurile menajere solide de la persoanele fizice (inclusiv gospodării casnice) și juridice din oraș, a fost evacuat un volum de 70,9 mii m³ deșeuri, fiind în descreștere cu 1,9 mii m³, comparativ cu anul precedent. Pentru îmbunătățirea mediului ambiant plasticul, cartonul, sticla sunt selectate și ulterior realizate întreprinderilor specializate.

➤ Serviciul de deservire și întreținere a drumurilor publice. În anul de gestiune a executat marcaje transversale manual cu vopsea, a efectuat lucrări de curățare și spălare a indicatoarelor și barelor reflectorizante, a curățat canalurile de scurgere a apelor pluviale, a supravegheat și întreținut în stare bună terenurile de joacă.

➤ Serviciul deservirea sistemului de iluminare publică și semafoare a deservit sistema de iluminare stradală din mun. Orhei cu lungimea de 147,6 mii m.l., 2 semafoare, havizurile din parcul Ivanos, scuarul Europei.

➤ Serviciul măturarea căilor publice salubrizează zilnic suprafeța de 440 mii m² formată din 80 de sectoare a câte 5500 m², curăță urnele de gunoi - 350 buc.

➤ Serviciul Reparația drumurilor au efectuat un șir de lucrări de reabilitare a străzilor din mun. Orhei, în valoare totală de 13870,2 mii lei.

➤ Serviciul deservirea cimitirelor deservește patru cimitire: Central (str. Negruzzi), Evreesc (str. Unirii), Slobozia Doamnei, Lupoica (V. Cupcea).

➤ Serviciul deservirea spațiilor verzi a dat orașului un aspect deosebit care bucură ochii atât a locuitorilor, cât și a oaspeților prin:

- Curățirea și înlăturarea copacilor uscați;
- Înnoirea permanentă a plantațiilor de flori.

Performanța financiară a întreprinderii

Prin performanță se subînțelege un rezultat deosebit obținut în domeniul managementului economic, financiar, ce implică o combinație optimă între eficiență și eficacitate. Totodată, performanța reprezintă diferența între veniturile obținute și cheltuielile efectuate de întreprindere pe parcursul exercițiului financiar.

Rezultatul global net pentru anul 2022, este negativ, fiind cauzat de așa factori ca: criza în domeniul energetic, majorarea în permanență a prețurilor la produse petroliere, materiale etc. Necăutând la efortul efectuat de către entitate, pentru a actualiza tarifele în concordanță cu prețurile reale, (scrisoarea nr.2/0-729 din 07.11.2022) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, fără a ține cont de scumpirile în lanț la gaze naturale, energie electrică, folosind o "Metodologie de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice", aprobată încă în anul 2019, a acceptat prețuri diminuate la achiziția de gaze naturale (12540 lei/1000 m³), comparativ cu cele real efectuate (25531 lei/1000 m³), care influențează direct formarea tarifului pentru o Gkal. Urmare aprobării tarifului pentru o Gkal diminuat, precum și cu întârziere din această activitate au fost înregistrate pierderi în valoare de 1379,5 mii lei.

La fel, la înregistrarea pierderilor a influențat negativ și folosirea tarifului pentru transportarea deșeurilor de la persoanele fizice aprobat încă în anul 2008, iar pentru deservirea tehnică a blocurilor și ascensoarelor cele aprobate din anii 2011, cu toate că salariul mediu lunar a crescut de 4,5 ori, la fel în creștere au prețurile la materiale, combustibil, etc.

Activitatea generală a ÎM „Servicii Comunal – Locative” Orhei, în anul 2022, a fost influențată și afectată de creșterea semnificativă a prețurilor la resursele energetice (gaz, energie electrică, combustibil etc). Managementul întreprinderii a făcut eforturi în permanență pentru asigurarea a tot ceea ce a fost necesar pentru ca, parametrii economici și financiari ai activității desfășurate să înregistreze un nivel ridicat de performanță. Calitatea serviciilor oferite, printr-un management eficient și cu suportul autorităților publice locale, întreprinderea reușește să fie zi de zi alături de clienții săi și să reziste pe piață cu rezultate deosebite.

Evoluția cifrei de afaceri.

Cifra de afaceri este un indicator calitativ de funcționare al întreprinderii și reprezintă valoarea totală a mărfurilor vândute și serviciilor prestate pe parcursul unui exercițiu fiscal. Pentru anul de gestiune 2022, întreprinderea a înregistrat venituri din vânzări în valoare totală de 67552,8 mii lei, fiind în diminuare cu 12839,7 mii lei, față de anul 2021 (80392,5 mii lei).

Informația detaliată privind componentele de bază pe tipuri de servicii ale veniturilor din vânzări pentru anii 2021- 2022, este prezentată în tabelul nr.2

Elementele de bază pe tipuri de servicii ale cifrei de afaceri pentru anii 2021-2022

Tabel nr.2

Nr.	Tipul de servicii	Anul 2022		Anul 2021		Abaterea absolută (mii lei)	Ritmul de creștere / descreștere (%)
		Suma (mii lei)	Cota (%)	Suma (mii lei)	Cota (%)		
1.	Transportarea și nivelarea deșeurilor	10445,8	15,5	8286,9	10,3	+2158,9	+126,0
2.	Energia termică și deservirea termică	7699,7	11,4	6349,7	8,0	+1350	+121,3
3.	Deservirea drumurilor publice	7874,9	11,7	5644,9	7,0	+2230	+140,0
4.	Deservirea zonelor verzi	3077,9	4,6	4064,2	5,1	-986,3	-76,0
5.	Deservirea iluminării publice	1512,2	2,2	1763,0	2,2	-250,8	-85,8
6.	Deservirea ascensoarelor	262,5	0,4	256,3	0,3	+6,2	+102,4
7.	Deservirea blocurilor locative	1755,3	2,6	758,2	0,9	+997,1	+232,5
8.	Deservirea cimitirelor	730,2	1,1	1095,9	1,4	-365,7	-67,0
9.	Reparația drumurilor	13870,2	20,5	32924,1	41,0	-19053,9	-42,1
10.	Chiria, locațiunea	12447,1	18,4	12151,1	15	+296	+102,4
11.	Măturatul căilor publice	7383,3	10,9	6171,3	7,7	+1212,0	+120,0
12.	Alte venituri (rezervare/alocurilor conferențelor, dobândă)	493,7	0,7	926,9	1,1	-433,2	-53,0
13.	Cifra de afaceri total	67552,8	100	80392,5	100	-12839,7	

În condiții comparabile cifra de afaceri pe tipuri de servicii denotă că, atât în anul 2022, cât și în 2021, ponderea majoritară în valoarea totală a veniturilor din vânzări, este deținută de executarea lucrărilor de reparație a drumurilor, cota cărora alcătuiește mărimea de 20,5 % și respectiv 41 %, urmată de veniturile obținute din locațiune, transportarea și nivelarea deșeurilor, care pentru anul 2022 constituie 18,4% și respectiv 15,5 %, din valoarea totală. Cifra totală de afaceri în anul 2022 a fost în diminuare cu 16 la sută, comparativ cu anul 2021, fiind influențată în mare parte de diminuarea volumului de lucrări, solicitat pentru reabilitarea rețelei de drumuri, curți și străzi publice. Astfel, în anul de gestiune, pentru reabilitarea rețelei de drumuri, au fost valorificate mijloace financiare din sursele bugetului municipal, în sumă de 13870,2 mii lei, comparativ cu anul 2021, (32924,1 mii lei) valoarea respectivă s-a diminuat cu 19053,9 mii lei, ritmul de descreștere constituie 42,1%.

Consumuri și cheltuieli

Analiza consumurilor și cheltuielilor în dinamica pentru 2 ani

Tabela 3

Nr. d/o	Indicatorul	u/m	2022	2021	Abaterea absolută (mii lei)	Abaterea Relativă (%)
1	Costul vânzărilor	mii lei	65022,7	72924,1	-7901,4	89
2	Cheltuieli de distribuție	mii lei	2,4		+2,4	
3	Cheltuieli generale și administrative	mii lei	4871,3	5254,7	-383,4	93
4	Alte cheltuieli operaționale	mii lei	75,2	79,2	-4	95
5	Total – activitatea operațională	mii lei	69969,2	78258,0	-8288,8	89
6	Cheltuieli a activității financiare	mii lei	4,0		+4,0	
7	Total consumuri și cheltuieli	mii lei	69975,6	78258,0	-8282,4	89

Informația din tabelul nr.3, ne demonstrează pentru anul 2022, că consumurile și cheltuielile totale sunt în diminuare cu 8282,4 mii lei, față de anul 2021. Diminuarea consumurilor și cheltuielilor pentru perioada de raportare a fost influențată în mare parte de diminuarea costului vânzărilor cu 7901,4 mii lei, ceea

ce constituie în mărime relativă de 11 la sută. Această diminuare se argumentează, la fel prin solicitarea a unui volum de lucrări pentru reabilitarea rețelei de drumuri, curți și străzi publice, mai mic. În scădere, au fost și cheltuielile generale și administrative, în valoare absolută de 383,4 mii lei și relativă de 7 la sută.

Alte cheltuieli operaționale în anul de gestiune sînt necesare în scădere față de anul 2021, iar cheltuielile activității financiare și de investiții au o valoare nesemnificativă în componența consumurilor și cheltuielilor totale.

Este de menționat faptul că, **salariul mediu** lunar pe perioada analizată a fost în creștere, de la **7139 lei/lună** în anul **2021**, până la **8113,1 lei/lună** în anul **2022**. Totodată, putem afirma că media salarială existentă la întreprindere este sub nivelul salariului mediu pe economie, care pentru anul 2022 a constituit – **9900 lei/lună**

Analiza performanței financiare în baza Situației de Profit și Pierdere.

Conceptul "performanța financiară" reprezintă rezultatul activității de gestiune a întreprinderii. Procesul respectiv implică interacțiunea dintre mijloacele financiare consumate pentru obținerea beneficiilor ulterioare, adică între veniturile și cheltuielile întreprinderii, cu scopul determinării rezultatului financiar final, care oferă posibilitatea de a aprecia și elabora concluzii auxiliare privind modul de gestionare a întreprinderii. Aspectele esențiale ale performanței financiare pot fi analizate prin intermediul Situației de Profit și Pierdere sau cu ajutorul ratelor.

Situației de Profit și Pierdere reprezintă rezultatul valoric al activităților desfășurate de întreprindere pe parcursul anului de gestiune. Prin intermediul situației respective se explică modul de constituire a rezultatului financiar final.

Analiza pe orizontală a Situației de Profit și Pierdere pentru anii 2021-2022

Tabelul nr.4

	Indicatorii	Anul 2022	Anul 2021	Abaterea absolută (lei)	Abaterea relativă (%)
1	2	3	4	5=3-4	6=3/4*100
1.	Venituri din vânzări	64374869	80392476	-16017607	80
2.	Costul vânzărilor	65022664	72924075	-7901411	89
3.	Profit brut (pierdere globală)	(647795)	7468401	- 8116196	
4.	Alte venituri operaționale	2259480	381931	+1877549	
5.	Cheltuieli de distribuire	2455	29	+2426	
6.	Cheltuieli administrative	4871270	5254717	-383447	93
7.	Alte cheltuieli din activitatea operațională	75167	79185	-4018	95
8.	Rezultatul din activitatea operațională profit (pierdere)	(3337207)	2515401	-5852608	
9.	Rezultatul din alte activități profit (pierdere)	914425	671766	+242659	
10.	Profit (pierdere) până la impozitar	(2422782)	3188166	-5610948	
11.	Cheltuieli (economii) privind impozit pe venit				
12.	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(2422782)	3188166	-5610948	

Datele prezentate în tabel arată că, pentru perioada analizată 2022, întreprinderea a înregistrat rezultate financiare negative. Mărimea pierderilor nete în anul de gestiune a constituit 2422,8 mii lei, ceea ce reprezintă o diminuare cu 5610,9 mii lei, comparativ cu anul 2021. În mare parte, pierderile, au fost obținute de la prestarea serviciilor de energie termică, în rezultatul scumpirilor în lanț a prețurilor la gaze naturale, energie electrică, urmare din această activitate au fost înregistrate pierderi în sumă de 1379,5 mii lei.

Pierderile obținute, se caracterizează și prin depășirea consumurilor și cheltuielilor suportate, din activitatea de întreprinzător, asupra veniturilor câștigate de întreprindere.

Așa dar, în anul de gestiune venitul din vânzări este în descreștere cu 16017,6 mii lei (indicele de descreștere constituie 20 %), comparativ cu anul precedent, pe când costul vânzărilor a fost în descreștere 7917,6 mii lei (indicele de descreștere constituie 11 %). Un factor pozitiv se observă diminuarea cheltuielilor administrative în mărime absolută de 384,1 mii lei și relativă de 7 la sută.

Analiza structurii financiare exprimă raportul existent între finanțările pe termen scurt și cele pe termen lung, adică reflectă compoziția capitalurilor întreprinderii. Pentru structura financiară este relevant capitalul permanent, care reprezintă suma capitalului propriu și datorii pe termen lung.

Structura capitalului permanent al întreprinderii este prezentată în tabelul nr.5:

Structura capitalului permanent pentru anii 2021 și 2022.

Tabel nr.5

Nr. d/o	Componenta capitalului permanent	Existente la 31.12.2022		Existente la 31.12.2021	
		Suma, lei	Pondere, %	Suma, lei	Pondere, %
1.	Capital propriu	130219940	74,8	132842985	74,9
2.	Datorii pe termen lung	43905638	25,2	44551925	25,1
	Total	174125578	100	177394910	100

Din datele tabelului de mai sus, se observă că atât la sfârșitul anului 2022, cât și a anului 2021, capitalul propriu și datoriile pe termen lung au aceeași pondere în capitalul permanent de 75 și respectiv 25 la sută.

Patrimoniul întreprinderii

Patrimoniul întreprinderii este alcătuit din mijloace fixe și circulante, alte active transmise în gestiune, sau în capitalul statutar al întreprinderii de către Consiliul municipal Orhei și cele obținute în rezultatul activității economico-financiare.

Analiza structurii patrimoniului în dinamica pentru 2 ani

Tabela nr. 6

Indicatorul	u/m	2022		2021	
		mii lei	%	mii lei	%
Total activ	mii lei	592547,9	100	606260,2	100
Terenuri	mii lei	43454,2	7,3	43454,2	7,2
Mijloace fixe	mii lei	521392,9	88,1	534517,3	88,2
Stocuri	mii lei	5745,5	1,0	4147,4	0,7
Creanțe curente și alte active circulante	mii lei	18949,2	3,1	19145,1	3,1
Investiții financiare curente	mii lei			300	
Mijloace bănești	mii lei	3000,6	0,5	4695,1	0,8

Informația din tabela nr. 6, atestă faptul că, în structura patrimoniului întreprinderii prevalează mijloacele fixe cu o pondere de 88,2% în anul 2021 și 88,1% în anul 2022. Această grupă de active este în scădere cu 13124,4 mii lei, față de anul precedent, care alcătuiesc amortizarea mijloacelor fixe calculată în anul 2022. În diminuare cu 195,9 mii lei a fost valoarea creanțelor curente și altor active circulante, în mare parte, datorită diminuării creanțelor comerciale curente. La fel, în diminuare cu 1694,4 mii lei, sau cu 36 %, au fost mijloacele bănești. Valoarea stocurilor a fost în creștere cu 1602,7 mii lei, datorită creșterii prețurilor la obiectelor de mica valoare și scurtă durată. Restul modificărilor survenite în structura patrimoniului întreprinderii sunt ne semnificative.

Resurse umane ale întreprinderii

Capitalul uman reprezintă cea mai importantă resursă din cadrul întreprinderii, de aceea atragerea, menținerea, dezvoltarea și utilizarea corectă a resurselor umane reprezintă un obiectiv esențial. Numărul de angajați la 31.12.2022 constituie 220 persoane, care sunt structurați după cum urmează:

Indicatorii principali în domeniul resurselor umane în anul 2022

Tabela nr. 7

Nr. d/o	Indicatorii	Date
1.	<i>Numărul unităților aprobate</i>	394
II.	<i>Numărul efectiv de salariați angajați</i>	220
	<i>Vîrsta medie a salariaților</i>	55
2.	<i>Raport de funcții</i>	
	<i>Conducere</i>	8
	<i>Specialiști</i>	34
	<i>Muncitori</i>	178
3.	<i>Locuri de muncă</i>	
	<i>Create</i>	0
	<i>Lichidate</i>	0
4.	<i>Flux</i>	
	<i>Angajări</i>	73
	<i>Demisii</i>	92
5.	<i>Formarea continuă a salariaților</i>	
	<i>Femei</i>	0
	<i>Bărbați</i>	36
6.	<i>Numărul de ordine întocmite de serviciul personal</i>	468

La începutul anului 2022, în cadrul ÎM „SCL Orhei”, își desfășurau activitatea un număr de 220 angajați, fiind în descreștere comparativ cu începutul anului 2021 cu 16 angajați. Politica recrutării de personal, în perioada de referință, a vizat reluarea/încetarea raportului de serviciu după cum urmează:

- au fost eliberați 92 unități,
- angajați 73 unități.

În anul 2022 întreprinderea a realizat unul din scopurile propuse, majorând numărul de perfecționare a angajaților de la 19 în anul 2021 la 36 angajați în anul 2022.

Fondul de remunerare a muncii efectiv constituie 20544,5 mii lei. În comparație cu anul 2021, acesta este mai mare cu 2909,8 mii lei, fiind cauzate de majorarea salariului minim garantat în sectorul real, în mărime de 3500 lei, începând cu 01.04.2022, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 142 din 09.03.2022. La fel în creștere a fost și salariul mediu lunar de la 7139,0 lei în anul 2021 până la 8113,1 lei, în anul 2022.

Numărul de reclamații – reprezintă un indicator esențial, care permite aprecierea calității serviciilor prestate și a nivelului de satisfacere a nevoilor consumatorilor finali, beneficiarului lucrărilor/serviciilor, sau în dependență de caz a agenților economici. Reclamațiile și sesizările parvenite sunt recepționate, analizate (identificarea cauzei/persoanei responsabile) și soluționate într-un interval de timp cât mai redus.

Managementul riscului

Managementul riscului reprezintă un element al sistemului de control intern, cu ajutorul căruia sunt descoperite riscurile semnificative în scopul menținerii acestora la un nivel acceptabil. Având în vedere că orice întreprindere, care activează, este supusă riscului. Pentru a putea identifica riscurile semnificative prezente în cadrul întreprinderii, este necesară clasificarea acestora în funcție de natura sursei care îl generează, cum ar fi:

- Riscul pur sau riscul "asiguratoriu" - riscul privind executarea unor anumitor obligațiuni contractuale, care pot cauza prejudicii sau pierderi materiale în cazul nerespectării acestora;

- Riscul privind activitatea de întreprinzător – orice afacere care are obiectiv de a genera profit, presupune asumarea unor riscuri, însă care pot aduce beneficii semnificative. În acest context trebuie de analizat foarte atent toate acțiunile riscante, întrucât volumul beneficiilor trebuie să depășească probabilitatea sau volumul pierderii, deoarece asumarea acestui risc presupune o motivație materială substanțială;

- Riscul operațional – riscul apare atunci când un anumit eveniment afectează derularea activității unei subdiviziuni ale întreprinderii sau unul din genurile principale de activitate ale acesteia;

- Riscul tehnologic – starea tehnică și termenul exploatarei utilităților de transport și utilajului.

- Riscul de personal – vârsta medie, personal insuficient neacoperind numărul total al funcțiilor, fluctuație de personal;

- Riscul politic – se referă la situațiile în care un factor de decizie este constrâns de factori politici. În cadrul întreprinderii riscul politic se referă la problemele generate de politicile și regulamentele interne ale acesteia. Pe lângă riscurile sus menționate, acestea pot fi clasificate și după proveniența sa:

- Surse externe – sunt riscuri, care reprezintă rezultatul unor evenimente din afara organizației. Acestea nu pot fi controlate, deoarece ele nu depind de activitatea internă a întreprinderii;

- Surse interne - reprezintă rezultatul unor evenimente din interiorul întreprinderii. Aceste surse de risc pot fi controlate. În această categorie se pot distinge riscurile de utilizare a echipamentelor tehnologice, riscurile forței de muncă, sau riscurile asociate managementului întreprinderii. Aceste riscuri pot fi prevenite prin simpla eliminare a surselor care le produc, lucru posibil datorită faptului că sunt generate de activitatea organizației, deci provin din interiorul acesteia.

Managementul riscului este un proces ciclic, care presupune parcurgerea a 5 etape de lucru, și anume:

1. Planificarea riscului;
2. Identificarea riscului;
3. Analiza riscului (cantitativă și calitativă);
4. Stabilirea strategiilor de abordare a riscului;
5. Monitorizarea și controlul riscului.

Principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă întreprinderea sunt:

- Dependență exclusivă de alocările din bugetul local;
- Imposibilitatea planificării lucrărilor de reparație a drumurilor
- Termenele restrânse de desfășurare a lucrărilor rutiere din cauza condițiilor meteorologice; -
- Instabilitatea politică;
- Capacități tehnice insuficiente pentru reparația/reconstrucția drumurilor
- Prețuri permanent crescânde la materie primă, transport, resurse energetice, etc;
- Nivelul înalt al inflației;

Ca oportunități pentru minimizarea acestor riscuri ar fi implementarea următoarelor acțiuni:

- dezvoltarea bazei de producție a unităților care efectuează lucrări reparație și întreținere a drumurilor, procurarea tehnicii și utilajului pentru acestea;
- flexibilitatea cadrului legislativ.

În anul 2022, ÎM Servicii Comunal Locative, a avut ca obiectiv achiziționarea unei autospeciale pentru transportarea deșeurilor. Luând în vedere criza economică în domeniul energetic, care a influențat negativ asupra atingerii obiectivului propus, acesta rămâne prioritar pentru anul 2023.

Administrator interimar



Valentin Munteanu